

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 816/2018
11.03.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Зрењанину, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж. 2900/2017 од 05.10.2017. године, у седници од 11.03.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2900/2017 од 05.10.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју П 600/16 од 12.04.2017. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле. Ставом другим изреке тужена је обавезана да јој на име рехабилитационог обештећења – накнаде нематеријалне штете за душевне болове због лишења слободе исплати 900.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 36.750,00 динара са законском затезном каматом од доспелости до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2900/2017 од 05.10.2017. године ставом првим изреке делимично је усвојена жалба тужене и преиначена првостепена пресуда у усвајајућем делу тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете преко износа од 150.000,00 динара до износа од 900.000,00 динара са законском затезном каматом од 12.04.2017. године до исплате. Тужена је обавезана да тужили на име парничних трошкова исплати 30.000,00 динара са законском затезном каматом од доспелости до исплате. У преосталом делу, првостепена пресуда је потврђена и жалба тужене одбијена. Ставом другим изреке тужиле је обавезана да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужиле је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и из разлога прописаних чланом 404. Закона о парничном поступку.

С обзиром да је ревизија тужиле дозвољена, у смислу новелираног члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11.... 87/18), то нема законских услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Вишег суда у Зрењанину ЗРех 21/15 од 29.09.2015. године утврђено је, између осталог, да се рехабилитује по сили закона тужилца, рођена године, да је извршена повреда права на слободу именоване тако што је била лишена слободе у периоду од 23.01.1945. године до 23.10. те године, без судске или административне одлуке, да су без дејства све правне последице овог лишења слободе и да се исто сматра неоправданим лишењем слободе. Утврђено је да је дана ...1945. године тужилца која је била стара непуна 2 месеца, заједно са својом породицом истерана из куће у ..., да су пребачени до ... и смештени у кућу без грејања, да су били без адекватне хране и смештаја. Јуна 1945. године породица тужилце пребачена је у ..., а затим су 23.10. исте године пребачени на рад на салаше. У целом том периоду тужилца је била лошег здравља и мислили су да неће преживети. Породица се настанила у ... 1951. године, где је тужилца похађала школу и све до четвртог разреда су је звали „логорашица“. Када је одрасла и схватила шта се десило, тужилца се осећала понижено и увређено, а и данас трпи осећај понижености и душевне болове због наведених догађаја.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право, чл. 7. и 26. став 3. Закона о рехабилитацији и члан 200. Закона о облигационим односима, када је тужбени захтев тужилце за рехабилитационо обештећење у виду накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове одбијен као неоснован преко износа од 150.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом.

Правилан је закључак другостепеног суда да тужилца спада у круг лица која имају право на накнаду нематеријалне штете у смислу члана 7. тачка 5. Закона о рехабилитацији. Досуђена накнада у износу од 150.000,00 динара по оцени Врховног касационог суда одговара значају повређеног добра и циљу коме ова накнада служи, у смислу члана 200. став 2. Закона о облигационим односима, нарочито узимајући у обзир да тужилца као беба од неколико месеци није могла имати свест о неоправданом лишењу слободе у спорном периоду, о чему је другостепени суд дао довољне разлоге које прихвата и овај суд.

С обзиром на наведено, неосновано се у ревизији наводи да другостепени суд није водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме накнада служи, те да није пружена одговарајућа морална сатисфакција тужилци као оштећеној.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 415. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић